

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 134/09-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť I. B., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. P. F., B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 39/08 a jeho uznesením zo 16. októbra 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. B. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2008 doručená sťažnosť I. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo 39/08 a jeho uznesením zo 16. októbra 2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozhodol o jeho vzatí do väzby uznesením sp. zn. 0 Tp 459/2008 zo 14. septembra 2008, ktoré bolo opreté o väzobné dôvody v zmysle § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 39/08 zo 16. októbra 2008 zamietol.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd pri svojom rozhodovaní o jeho sťažnosti porušil jeho právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, pretože podľa jeho názoru v súvislosti s dôvodmi väzby odôvodnenie rozhodnutia je založené iba na „domnienkach, možnostiach a predpokladoch“. Podľa sťažovateľa rozhodnutie krajského súdu v rozhodujúcej miere obsahuje len relevantné ustanovenia Trestného poriadku, obhajobu obvinených, s ktorou sa však krajský súd nevysporiadal, pričom pri odôvodnení väzobného dôvodu si osvojil závery okresného súdu a skutočnosti zrejme z návrhu prokurátora na vzatie do väzby.

V súvislosti s interpretáciou ustanovenia Trestného poriadku obsahujúceho prvú skupinu dôvodov kolíznej väzby (pôsobenie na svedkov, znalcov, spoluobvinených) sťažovateľ uvádza: „Do dnešného dňa nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by som priamo alebo prostredníctvom tretej osoby kohokoľvek v súvislosti s mojím trestným stíhaním kontaktoval za účelom ovplyvnenia jeho výpovede!“

Sťažovateľ cituje uznesenie krajského súdu: „Krajský súd sa taktiež stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že u obidvoch obvinených je dôvodná obava, že v prípade ich ponechania na slobode, v danom prípade prepustenia na slobodu, by mohli pôsobiť na spoluobvinených, resp. svedkov, ako aj inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Tieto konkrétne skutočnosti vyplývajú predovšetkým z novej obavy

ovplyvňovania J. R., ktorý ako jeden z páchatel'ov skutku podrobne usvedčuje všetkých obvinených, ktorí jeho spáchanie popierajú.“ V nadväznosti na uvedené poukazuje na to, že krajský súd za takúto konkrétnu skutočnosť považuje telefonický rozhovor Mgr. H. (ďalej aj „spoluobvinený“) s A. S., „... ktorý ako inšpektor oddelenia policajného zaistenia a eskorty KR PZ Bratislava oznámil mu umiestnenie J. R. v cele policajného zaistenia a následne sa dohodli na stretnutí. V tejto súvislosti krajský súd vzhľadom k sťažnostným námietkam dodáva, že práve táto skutočnosť je dôvodom kolíznej väzby u obv. Mgr. M. H., ktorá vyplýva zo zadokumentovaného záznamu telekomunikačnej prevádzky. Je nepochybné, že A. S. v predmetnom konaní, vzhľadom na počiatočné štádium vyšetrovania nebol ešte vypočutý v procesnom postavení svedka, ale vyššie uvedené skutočnosti zakladajú tú konkrétnu obavu z možného ovplyvňovania, či už A. S., v procesnom postavení svedka alebo J. R., ktorých bude potrebné vo veci zákonným spôsobom vypočuť.“

Sťažovateľ tieto tvrdenia krajského súdu považuje za účelové hodnotenie skutočností, za ničím nepodložené domnienky konštruované krajským súdom s cieľom ustáliť aspoň nejakú konkrétnu skutočnosť zakladajúcu dôvod kolíznej väzby. V súvislosti s tým sa opiera o podrobnú skutkovú argumentáciu smerujúcu k vyvráteniu skutkových záverov krajského súdu. Navyše krajský súd konštatuje obavu z kolízneho konania vo vzťahu k svedkovi J. R., pričom podľa sťažovateľa „konkrétna skutočnosť, ktorá túto obavu odôvodňuje, sa týka len Mgr. M. H.“

Pokiaľ ide o druhú skupinu dôvodov kolíznej väzby (iné marenie objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie), sťažovateľ hodnotí skutočnosti, ktoré krajský súd považuje za relevantné vo vzťahu k naplneniu týchto dôvodov, ako nedostatočné.

V záverečnej časti sťažnosti svoju argumentáciu zameriava na porušenie podmienok spravodlivého procesu a práva na obhajobu zaručeného čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru. Podľa vyjadrenia sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je založené len na hypotetických úvahách, ktoré sa neopierajú o relevantné konkrétne skutočnosti, ktoré by boli obsiahnuté v spisovom materiáli, a ako také ho hodnotí ako „arbitrárne s výraznými znakmi svojvôle“. Predmetné rozhodnutie

podľa jeho názoru vôbec nereaguje na argumenty, ktoré predniesol vo svojej sťažnosti (smerujúcej proti rozhodnutiu okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby). Krajský súd ich mal len prevziať do svojho rozhodnutia bez toho, aby sa nimi akýmkoľvek spôsobom zaoberal, a rozhodnutie odôvodnil iba osvojením si záverov okresného súdu prevzatých pôvodne z návrhu prokurátora na predĺženie väzby. Rozhodnutie v takejto podobe zasahuje podľa sťažovateľa aj do jeho práva na obhajobu, pretože mu sťažuje možnosť náležitého odôvodnenia jeho sťažnosti.

Opierajúc sa o svoju argumentáciu sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci takto rozhodol:

„1. Uznesením krajského súdu v Bratislave zo 16. 10. 2008 sp. zn. 1 Tpo 39/08 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený článok 17 ods. 1, 2 a 5, článok 46 a článok 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článok 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b), od. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 16. 10. 2008 sp. zn. Tpo 39/08 a uznesenie Okresného súdu Bratislava z 13. 9. 2008 sp. zn. 0 Tp 459/08 sa zrušujú.“

Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania veci vyžiadal vyjadrenie krajského súdu, ktorý v podaní sp. zn. Spr. 3751/2008 z 29. decembra 2008 uviedol, že sťažnosť sťažovateľa považuje za neopodstatnenú, pretože nespĺňa podmienky na jej prijatie na ďalšie konanie. Právny zástupca sťažovateľa zaujal stanovisko k vyjadreniu krajského súdu v podaní doručenom ústavnému súdu 21. januára 2009, v ktorom zotrval na podanej sťažnosti v plnom rozsahu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 39/08 zo 16. októbra 2008 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že proti sťažovateľovi bolo vedené väzobné trestné stíhanie (z väzby bol medzičasom prepustený - 8. januára 2009) na tom skutkovom základe, že *«23. apríla 2006 v popoludňajších hodinách, po predchádzajúcej dohode, prišiel M. J. s I. B. a J. R. na vozidle A. s (...) evid. č. do S., ubytovali sa tam v Hoteli (...) do vopred pripravených izieb Mgr. M. H., s ktorým sa v podvečerných hodinách toho istého dňa stretli v B. V B. presadli do vozidla V., ktorým ich Mgr. M. H. odviezol na ulicu Z., kde im označil miesto spáchania skutku. Po odchode M. H. si M. J., I. B. a J. R. pešo prešli možné únikové trasy z miesta plánovaného skutku a vrátili sa späť do S. Dňa 24. apríla 2006 sa po prezlečení do prinesených odevov v skorých ranných hodinách stretli M. J., I. B. a J. R. s Mgr. M.*

H. pri výjazde zo S. na diaľnicu (...) a pokračovali do B. na ulicu D., kde prestúpili do vozidla V. s nezisteným evid. č., ktoré riadil Mgr. M. H., a spoločne pokračovali na ulicu P., kde vo vozidle čakali na príchod JUDr. T. K., ktorý v tento deň neprišiel. Dňa 25. apríla 20036 sa opäť v skorých ranných hodinách stretli na rovnakom mieste pri výjazde zo S. na diaľnicu (...) s Mgr. M. H., ktorý prišiel na rovnakom vozidle V. a pokračovali na ulicu D. v B., kde prestúpili do vozidla V., ktoré riadil Mgr. M. H. a spoločne pokračovali na ulicu P., kde vo vozidle čakali na príchod JUDr. T. K. V čase asi o 8,30 hod. prechádzal JUDr. T. K. na vozidle H. s evid. č. (...) okolo vozidla V., kedy ho Mgr. M. H. označil za objekt útoku. Následne M. J. pristúpil k JUDr. T. K. vystupujúcemu z vozidla na ulici Z., so slovami: „Dobry deň, môžeme?“, a udel ho prineseným boxerom do tváre. V bití JUDr. T. K., aj po jeho páde na zem, pokračovali M. J. a J. R. prinesenými boxerami do oblasti hlavy, chrbta a hrudníka. Počas útoku, ktorý sledoval a dozeral naň Mgr. M. H., stál I B. na druhej strane Z. ulice a dával pozor. JUDr. T. K. boli pri fyzickom útoku spôsobené mnohopočetné pomliaždenia tváre, hlavy, hrudníka vpravo, tržno - zmliažené rany za pravým uchom a na temena hlavy, pomliaždenie tempromandibulárneho kĺbu I.dx s dobou pracovnej neschopnosti od 25. apríla 2006 do 10. mája 2006.».

Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 459/08 zo 14. septembra 2008 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Podľa citovaného ustanovenia pod písm. b) obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.

V uznesení o vzatí do väzby okresný súd konštatoval danosť materiálnych podmienok väzby a v tejto súvislosti uviedol, že o dôvodnosti stíhania sťažovateľa sa „presvedčil“ z výpovedí svedkov, ako aj ďalšími získanými dôkazmi. Skutočnosti zakladajúce dôvodnosť kolúznej väzby u sťažovateľa (ako aj u spoluobvineného) odôvodnil

okresný súd tak, že vo vedenom trestnom konaní sa predpokladá rozsiahle vyšetrovanie, preto je namieste obava zo vzájomného ovplyvňovania sa spoluobvinených, ako aj z ovplyvňovania svedkov, pričom táto hrozba sa javí reálnou predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že ide o organizovanú skupinu páchatel'ov, ako aj na skutočnosť, že spoluobvinení a svedkovia sa poznajú už z minulosti a o ich blízkych vzťahoch svedčí dôkaz (záznam telekomunikačnej prevádzky) – obsah a frekvencia vzájomných telefonických hovorov.

Proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby podal sťažovateľ 29. septembra 2008 sťažnosť, v ktorej uviedol, že skutočnosti, ktoré okresný súd považuje za relevantné vo vzťahu k ustáleniu dôvodu kolúznej väzby, považuje za nedostatočné, pretože nepreukazujú jeho kolúzne konanie v minulosti a ich ustálenie do budúcnosti je založené na nepodložených domnienkach.

Sťažovateľ vyvracia skutkové závery okresného súdu, na základe ktorých bola vyvodená danosť materiálnych podmienok väzby podrobnou rozsiahlou argumentáciou.

V prvom rade sa v sťažnosti zameriava na vyvrátenie existencie dôvodov kolúznej väzby. Sťažovateľ argumentuje, že dosiaľ nebolo preukázané, že by priamo alebo nepriamo kohokoľvek s cieľom ovplyvnenia jeho výpovede kontaktoval. Skutočnosti, ktoré okresný súd považuje za relevantné vo vzťahu k ustáleniu väzobného dôvodu, považuje za nedostatočné, pretože nepreukazujú jeho kolúzne konanie v minulosti a ich ustálenie do budúcnosti je založené na ničím nepodložených domnienkach. Sťažovateľ vyvracia spolupôsobenie na uznesení označených spolupáchatel'ov. Uvádza, že obava je odôvodnená skutočnosťou, že bol s ostatnými obvinenými príslušníkom Policajného zboru so zaradením na pohotovostných útvaroch, pričom oboch dobre pozná. Sťažovateľ uvádza, že od času spáchania skutku uplynulo viac ako dva a pol roka a nikdy voči sebe navzájom nekonali kolúznym spôsobom. Jeden z nich sa dokonca nachádza vo väzbe, takže jeho ovplyvňovanie je vylúčené. Sťažovateľ tiež vylučuje ovplyvňovanie spoluobvineným a uvádza, že je s ním v dennom kontakte z dôvodu jeho zamestnania (osobný vodič obvineného, pozn.). V čase spáchania skutku bola navyše miera ich osobného poznania

nulová, takže na ovplyvňovanie v tejto súvislosti ani nebol dôvod. Svedok J. R. má obmedzenú osobnú slobodu, preto jeho kontaktovanie a ovplyvňovanie je nereálne.

V závere tiež poukazuje na podľa jeho názoru nepostačujúci časový priestor na štúdium spisového materiálu sudcom rozhodujúcim o väzbe (keď návrh na jeho vzatie do väzby bol doručený sudcovi pre prípravné konanie 14. septembra 2008 o 10.10 h a výsluch začal už o 13:00 h), čo podľa neho mohlo viesť k nesprávnemu posúdeniu existencie väzobného dôvodu, a teda k nezákonnému rozhodnutiu o jeho väzbe.

V druhom rade vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam vzatia do väzby ako súčasti materiálnych podmienok väzby sťažovateľ prezentuje názor, podľa ktorého je jeho väzba nezákonná vzhľadom na absenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, a tiež vzhľadom na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku uvedeného v uznesení o vznesení obvinenia.

Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd opiera dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu výlučne o výpoveď svedka J. R., pričom upozorňuje, že výsluch tohto svedka bol vykonaný vyšetrovateľom Policajného zboru, ktorý v danom čase nemal oprávnenie vykonávať vyšetrovacie úkony v predmetnej trestnej veci. Sťažovateľ svojou argumentáciou spochybňuje vierohodnosť tohto svedka, ktorý si zabezpečil výpoveďou v predmetnom trestnom konaní dočasné odloženie trestného stíhania, a uvádza, že konanie tohto svedka je motivované snahou vyhnúť sa viacerým trestným stíhaniam vedeným proti jeho osobe, a preto svedok spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní, svedčí proti iným osobám, predovšetkým proti svojim bývalým kolegom z Policajného zboru.

Trestné stíhanie vedené proti jeho osobe považuje sťažovateľ za „vyfabrikované“ a podľa neho svedčí o snahe orgánov činných v trestnom konaní kompromitovať jeho osobu a tiež o snahe opätovne obmedziť jeho osobnú slobodu.

Sťažovateľ uvádza, že je stíhaný za pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 a 2 písm. a) a c) Trestného zákona. Vychádzajúc z opisu skutku v uznesení

vyšetrovateľa a z jeho odôvodnenia je sťažovateľ toho názoru, že práve úmysel, ktorý by podľa právnej kvalifikácie mal smerovať k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví, v danom prípade absentuje. V prípade pokusu trestného činu k následku nedôjde pre okolnosti nezávislé od páchatel'a. V uznesení sa však neuvádza, že by obvinení nemali príležitosť trestný čin dokončiť a spôsobiť tak poškodenému ťažkú ujmu na zdraví, napr. že by boli niekým vyrušení. Napokon sťažovateľ poukazuje na nedostatok fakultatívneho znaku subjektívnej stránky trestného činu, motívu, dôvodiac tým, že poškodeného vôbec nepoznal a ani o jeho existencii v čase skutku nevedel.

Krajský súd svojim uznesením sp. zn. I Tpo 39/08 zo 16. októbra 2008 sťažnosť sťažovateľa zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú. V uznesení uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe boli dodržané jednak formálne, ako aj hmotnoprávne predpoklady väzby. Na margo skutkových okolností vzatia sťažovateľa do väzby krajský súd konštatoval, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu špecifikovaného v uznesení o vznesení obvinenia a existujú dôvody na podozrenie, že skutok spáchali sťažovateľ a spoluobvinení ako členovia organizovanej skupiny, pričom tieto skutočnosti vyplývajú zo spisového materiálu, predovšetkým z výpovede svedka poškodeného, svedka J. R., z previerky jeho výpovede na mieste, rekognície, odborného lekárskeho vyjadrenia, lekárskeho nálezu a ďalších listinných dôkazov. Existenciu dôvodov kolúznej väzby odôvodnil obavou z ovplyvňovania svedka J. R., ktorý ako jeden z páchatel'ov skutku spolupracuje pri objasňovaní trestnej činnosti a podrobne usvedčuje všetkých obvinených, ktorí spáchanie skutku popierajú. Konkrétna skutočnosť odôvodňujúca túto obavu podľa názoru krajského súdu vyplýva zo záznamu telekomunikačnej prevádzky obsahujúceho telefonický rozhovor spoluobvineného H. s A. S., ktorý mu ako inšpektor oddelenia policajného zaistenia a eskorty Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave oznámil umiestnenie svedka J. R. v cele policajného zaistenia a dohodol si s ním následné stretnutie. Uvedená skutočnosť podľa názoru krajského súdu zakladá tiež obavu z ovplyvňovania A. S., ktorý dosiaľ v predmetnom konaní ako svedok ešte vypočutý nebol. Ďalej krajský súd poukázal na záznamy telekomunikačnej prevádzky potvrdzujúce kontakty, ako aj dohodnuté stretnutia sťažovateľa s rodinnými

príslušníkmi M. J. Na základe týchto skutočností krajský súd poukázal na to, že okrem priameho ovplyvňovania svedkov, prípadne spoluobvinených, existuje aj ovplyvňovanie nepriame. Krajský súd tiež upozornil na to, že dôvodnú obavu možno vyvodit' aj z takých skutočností, ako sú spôsob spáchania trestného činu a osoby samotných páchatel'ov, pričom nebezpečenstvo kolúzneho konania treba hodnotit' v kontexte všetkých objektívne zistených skutočností získaných aj z iných trestných konaní. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že zo spôsobu spáchania skutku, tak ako ho popísal svedok - poškodený, vyplýva možnosť pôsobenia na svedkov takým spôsobom, aby došlo k mareniu objasňovania skutočností závažných pre trestné konanie, a že nie je nevyhnutné, aby sa takéto kolúzne konanie zistilo v čase vedeného trestného konania, pretože prostredníctvom inštitútu väzby sa má takémuto konaniu práve zabrániť. Príprava, ako aj spôsob spáchania skutku, z ktorého sú obvinení dôvodne podozriví, keď mali konať ako organizovaná skupina, sú tiež podľa neho konkrétnou skutočnosťou odôvodňujúcou obavu z možného pôsobenia na svedkov.

V závere krajský súd reagoval aj na námietky uvedené v sťažnosti týkajúce sa otázky správnosti právnej kvalifikácie skutku a uviedol, že konečné ustálenie právnej kvalifikácie skutku bude predmetom ďalšieho dokazovania vo vedenom konaní a že túto otázku oba súdy posudzovali iba v medziach preskúmania splnenia materiálnych podmienok väzby.

Z už citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

V prípade uplatnenia uvedenej subsidiárnej právomoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní

pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 38/09).

Opierajúc sa o tieto východiská posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa, pričom bol viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) jednak jeho petitom, ale aj odôvodnením, prostredníctvom ktorého preklenul nedostatky a zrejme nesprávnosti uvedené v petite sťažnosti bez toho, aby vyzýval sťažovateľa na opravu podania. V petite sťažnosti sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia čl. 46 ústavy bez toho, aby špecifikoval namietané porušenie práva konkrétnym odsekom tohto článku. Z obsahu odôvodnenia sťažnosti však bolo ústavnému súdu zrejmé, že sťažovateľ mal na mysli základné právo na spravodlivý proces zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy. Zrejme nesprávne je aj označenie namietaného porušenia neexistujúceho čl. 6 ods. 4 dohovoru v petite sťažnosti.

Krajský súd (v právomoci ktorého bolo posúdenie skutkových a právnych otázok relevantných na rozhodnutie o vzatí sťažovateľa do väzby) vychádzal zo skutkového a právneho stavu uvedeného jednak v návrhu prokurátora, ako aj v uznesení okresného súdu, ktorý poukázal na skutkové okolnosti odôvodňujúce existenciu väzobných dôvodov a ktorého právne závery krajský súd akceptoval.

Pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu posudzoval krajský súd splnenie jednak formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby. Keďže argumentácia sťažnosti bola zameraná na vyvrátenie splnenia hmotnoprávných predpokladov väzby, krajský súd svoju prieskumnú právomoc zameril predovšetkým týmto smerom. Existenciu

skutkových okolností vzatia do väzby odôvodnil s poukazom na spisový materiál týkajúci sa predmetného trestného konania a v ňom obsiahnuté dôkazy - výpoveď svedka poškodeného, svedka J. R. a ďalšie relevantné dôkazy. Pri odôvodňovaní kolúzneho dôvodu väzby predostrel krajský súd celý súbor konkrétnych skutočností odôvodňujúcich kolúzne konanie sťažovateľa (aj spoluobvineného), a síce skutočnosti vyplývajúce zo záznamov telekomunikačnej prevádzky (informácie o kontaktoch a dohodnutých stretnutiach sťažovateľa a spoluobvineného s rodinnými príslušníkmi jedného zo spolupáchateľov), spôsob spáchania skutku a osoby samotných obvinených.

Pri skúmaní danosti konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu kolúzneho konania sťažovateľa postupoval krajský súd tak, že všetky konkrétne okolnosti, na ktoré poukázal, zhodnotil vo vzájomných súvislostiach.

Z odôvodnenia väzobného rozhodnutia krajského súdu nemožno vyvodit', že by sa nevysporiadal s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne. Podľa názoru ústavného súdu je toto odôvodnenie ústavnoprávne akceptovateľné, pretože právne závery krajského súdu vyvedené pri aplikácii relevantnej právnej úpravy korešpondujú so skutkovými zisteniami, a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle, ale komplexného zhodnotenia všetkých skutkových okolností relevantných na rozhodovanie o väzobnej otázke.

Námietka porušenia práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru sa teda javí ako zjavne neopodstatnená a vzhľadom na ústavnú konformnosť odôvodnenia rozhodnutia sa takouto javí aj námietka porušenia základného práva na obhajobu zaručeného čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v zmysle ktorej čl. 17 ústavy týkajúci sa osobnej slobody obsahuje jej základné hmotné a tiež procesné atribúty vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie

a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2009